

Poep is geld

In deze Alert drie frisse verhalen: 1. Schuiven met mest 2. Mest vergisten 3. Mest als explosief

Het staat er wat bot, en eigenlijk moet dat ook maar even, maar het is echt waar. Poep, mest, is handel. En waar handel is, trekt de natuur wel eens aan het kortste eind. Zelfs als het over mest gaat. Gek eigenlijk, wij noemen mest een natuurproduct, het wordt in onze regio immers geproduceerd door koeien, schapen, geiten, varkens en kippen. Hoe kan daar nu een probleem mee ontstaan?

Planten hebben voedsel nodig om te kunnen groeien. In het geval van mest spreekt men vaak over stikstof, fosfor en kalium. Daarnaast zijn er ook nog sporenelementen belangrijk voor planten. Dierenmest kan deze zaken aanleveren. De mest die gebruikt wordt in de landbouw is afkomstig van verschillende bronnen: koeienmest, varkensmest, kippenmest. De oorzaak van het probleem dat er te veel mest is, komt onder andere door de grondloze teelt: boeren hebben meer dieren dan land en voederen ze bij met voedsel afkomstig uit andere landen. (Bron: Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek)

1. Schuiven met mest

Doordat de boeren meer dieren dan land hebben, produceren zij ook te veel mest om die over hun eigen land uit te kunnen rijden als nieuw voedsel voor het gras of ander gewas. Zij moeten hun overvloedige mest afvoeren en daarvoor betalen. Veehouderijen die met het houden van dieren stoppen, produceren logischerwijs geen mest meer. Nu mag een andere veehouder bij een eventuele uitbreiding van zijn bedrijf de toename van de mest die daardoor ontstaat *salderen* met de mest die het gestopte bedrijf niet meer produceert. Dit kan via de depositiebank. Een slimme oplossing voor bedrijven om ze toch een mogelijkheid te kunnen bieden voor uitbreiding, maar het is geen goed nieuws voor de natuur als dat uitbreidende bedrijf op een plaats ligt waar de hoeveelheid mest al op haar maximum zit, zoals bij bijna alle bedrijven op de Brabantse Wal – zoals u weet een beschermd Natura 2000-gebied.

Dhr. Veraert, met zijn veehouderij gevestigd aan de Laagstraat 4 te Ossendrecht, heeft dit voorjaar van de provincie dan ook *geen* vergunning gekregen om via saldering uit te breiden.

2. Mest vergisten

Niet helemaal in het werkgebied van Namiro, maar wel een zorgelijke ontwikkeling die ons ook aan het hart gaat: aan de Luienhoekseweg op de grens van Roosendaal en Bergen op Zoom staat een biovergistingsinstallatie. 'Natte biomassa wordt steeds meer vergist in vergistingsinstallaties. Bij co-vergisting wordt een natte biomassa (meestal mest) toegevoegd aan een andere biomassa (zoals een landbouwproduct of een nevenproduct uit de voedingsindustrie). Door vergisting wordt biogas gevormd. Wat verder overblijft is het digestaat (het natte eindproduct), dat als meststof gebruikt kan

worden. In Nederland wordt energiemaïs geteeld voor co-vergisting. Verder wordt o.a. gras, oogstresten van corn cob maïs (CCM), glycerine en aardappelen gebruikt.’ (Bron: Wikipedia)

‘In een biovergistingsinstallatie wordt mest in combinatie met landbouwproducten (zoals maïs en gras) omgezet in biogas. Uit de vergisting van 1 m³ maïs komt ongeveer 200 m³ biogas. Het biogas wordt in een generator omgezet in duurzame elektriciteit. Per jaar levert een installatie ongeveer 2 miljoen kWh. Dat is genoeg voor meer dan 600 huishoudens. Bij groene stroom uit biomassa gebruikt men stro of (snoei)hout als brandstof binnen het productieproces. Er vindt dus wel verbranding plaats, maar nu zonder fossiele brandstoffen (zoals olie).’ (Bron: Green Choice)

Dat klinkt toch goed, zou je zeggen. Duurzame energie, geen gebruik van fossiele brandstoffen. Een innovatief bedrijf. Jazeker, een goede alternatieve bron van energie, maar... zo’n installatie hoort om diverse redenen niet thuis in het gebied waar het nu ligt en waar het zijn capaciteit zelfs wil gaan verdubbelen. De Stichting tot Behoud van het Halsters Laag en Buitengebied Wouw maakt zich zorgen. ‘De wens van dit bedrijf is om van 25.000 ton te vergisten materiaal per jaar te gaan naar 50.000 ton. [...]

Van elders worden enorm veel grondstoffen aangevoerd om zo de installatie te laten draaien op poep en co-producten: veelal gewoon geteelde producten als mais en soja (nog steeds heeft dit bedrijf 12.000 ton mais opgegeven als benodigd co-product). Men wil nu “milieuvriendelijker” bermgras toevoegen als co-product, maar dergelijke grassen zijn vervuild en dat komt uiteindelijk in het eindproduct van de vergister, het “digestaat”, terecht. Vervuild digestaat komt op het land en zo weer in de voedselketen. De koe eet van het land en de mens eet en drinkt weer van de koe. [...] Deze co-vergistingsinstallatie is gebouwd in een gebied met agrarische- en natuurlijke landschappelijke waarden zoals: Groenblauwe mantel, coulisselandschap, struweel vogelbiotop, gelegen pal naast het Pottersbos en vlak naast de EHS en zeer dichtbij de Natte Natuurparel “Het Halsters Laag”.’ De Stichting probeert dan ook met juridische middelen de uitbreiding van dit bedrijf te voorkomen.

Zie verder de website van de Stichting tot Behoud van het Halsters Laag en het Buitengebied Wouw: http://www.stichtinghalsterslaag.nl/stichting_brabantse_wal.php

3. Mest als explosief

Mestvergisting zegt het al: in de biovergister vindt een chemisch proces plaats met enorme hoeveelheden materiaal. In Varsseveld staat ook een biovergister, en daar heeft de brandweer een rapport opgemaakt van de mogelijke gevaren: 'De brandweer heeft op verzoek van de provincie een analyse van de gevaren van de installatie gemaakt. Daarin schetst de brandweer het scenario dat een van opslagtanks lek raken. Daarbij kan waterstofsulfide (zwavelwaterstofgas) vrijkomen. Als dat gebeurt kunnen 'tot op 170 meter van de risicobron dodelijke slachtoffers worden verwacht. Dit scenario heeft een reëel risico, namelijk een lekkage van het onbewerkte biogas.' *De Gelderlander*, 19 juni 2013.

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) schrijft in zijn rapport '**Veiligheid grootschalige productie van biogas**, Verkennend onderzoek risico's externe veiligheid' (2010): 'Grootschalige productie van biogas uit mest kan veiligheidsrisico's met zich meebrengen voor personeel en omwonenden. Bekend is dat het biogas een mengsel van gassen is met brandbare eigenschappen door de aanwezigheid van methaan. Minder bekend zijn de giftige eigenschappen als het biogas een hoog zwavelwaterstofgehalte heeft.'

Wie op internet gaat zoeken naar informatie over biovergistingsinstallaties vindt daar veel informatie die je als lezer ongerust maakt. Wat staat daar eigenlijk in ons landschap? Hoe is de veiligheid van dit chemische proces geborgd? Er zijn in het verleden zelfs al ongelukken met dodelijk afloop geweest, is in het rapport van het RIVM te lezen, maar daar zal toch inmiddels wel meer veiligheidsborging voor gekomen zijn? Veel vragen, en wie heeft de antwoorden. Het voelt niet prettig: staat daar een potentieel explosief in ons landschap? En dat bedrijf wil zijn capaciteit verdubbelen?

Mest is handel, maar daar mogen natuur en mensen niet onder lijden. Dat moge duidelijk zijn. Namiro ondersteunt daarom van harte de Stichting tot Behoud van het Halsters Laag.

Stichting tot Behoud van het Halsters Laag en het Buitengebied Wouw

Secretariaat:

't Laag 7, 4614 PA, Bergen op Zoom

www.stichtinghalsterslaag.nl

st.halsterslaag@hotmail.nl

UITNODIGING

De Stichting tot Behoud van het Halsters Laag en het Buitengebied Wouw nodigt u van harte uit voor een informatieavond over mestverwerking en mestbewerking. Wat is het verschil tussen mestbe- en verwerking en welke processen spelen daarbij een rol of hoe zit het met de soort en omvang van de installaties? Komt er veel stank en fijnstof bij vrij? Zijn er ook volksgezondheidsrisico's en risico's voor de veiligheid? Is dit de oplossing voor het mestoverschot in Brabant, of leidt dit tot andere problemen?

Deze en andere vragen komen aan bod.

Wim Verbruggen is gastspreker die avond en verzorgt een presentatie mede namens de Brabantse Milieufederatie (BMF). Wim is deskundige op dit gebied en hij heeft duurzaamheid als uitgangspunt. Daarnaast is hij bestuurslid van de Milieuvereniging Land van Cuijk.

Wanneer:

Maandagavond 17 februari 2014.

Locatie:

Stayokay Bergen op Zoom

Boslustweg 1

4624 RB Bergen op Zoom

tel +31 (0)164 233 261

(vanaf de A4/A58 afrit 28 Bergen op Zoom, volg bordjes **H** Lievensberg, 't Appeltje en Stayokay)

Aanvang van de presentatie is om 20.00 uur.

Tussen 19.30-20.00 uur ontvangen wij u graag met koffie en thee.

Tegen 21.00 uur is er een korte pauze en nadien is er de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

De avond zal rond 21.45 uur eindigen.

Een aanmelding van uw komst per email zouden wij zeer op prijs stellen.

<mailto:st.halsterslaag@hotmail.nl>

(door het intikken van de controletoons tezamen met een klik van de linkermuisknop opent u de link)

Met vriendelijke groeten,

bestuur van de Stichting tot Behoud van het Halsters Laag en het Buitengebied Wouw.

Anneke Franken, Conny van Kouteren, Margot Avenarius.

Spoorlaan 434b, 5038 CH Tilburg, www.brabantsemilieufederatie.nl